

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2025/477

z dnia 6 marca 2025 r.

w sprawie stosowania art. 34 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE do udzielania zamówień na działalność związaną z wytwarzaniem i sprzedażą hurtową energii elektrycznej w Belgii, z wyjątkiem energii elektrycznej wytwarzanej w elektrowniach jądrowych Doel 4 i Tihange 3

(notyfikowana jako dokument nr C(2025) 1381)

(Jedynie teksty w języku francuskim i niderlandzkim są autentyczne)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającą dyrektywę 2004/17/WE ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 35 ust. 3,

po zasięgnięciu opinii Komitetu Doradczego ds. Zamówień Publicznych,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. FAKTY I PROCEDURA

- (1) W dniu 24 lipca 2024 r. władze Belgii przedłożyły Komisji wniosek na podstawie art. 35 ust. 1 dyrektywy 2014/25/UE („wniosek”) w imieniu przedsiębiorstw Luminus, Norther oraz Ørsted („wnioskodawcy”) dotyczący wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Belgii, z wyjątkiem energii elektrycznej wytwarzanej w elektrowniach jądrowych Doel 4 i Tihange 3. Wniosek spełnia wymogi formalne określone w art. 1 ust. 1 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2016/1804 ⁽²⁾ oraz w załączniku I do tej decyzji wykonawczej.
- (2) Przedsiębiorstwo Luminus należy w 68,63 % do Electricité de France („EDF”) Belgium SA, spółki zależnej grupy EDF, i prowadzi działalność głównie na rynkach energii elektrycznej oraz na rynkach gazu i usług energetycznych we Francji i w Belgii.
- (3) Przedsiębiorstwo Norther należy w 50 % do Elnu NV, spółki zależnej Elicio SA-NV, w całości należącej do Nethys SA-NV, a w 50 % do Boreas Wind Offshore NV, spółki zależnej należącej w całości do Eneco Wind Belgium NV. Eneco Wind Belgium NV jest spółką zależną Eneco BV, międzynarodowego producenta i dostawcy energii elektrycznej i ciepłej oraz gazu ziemnego, a przedsiębiorstwo Norther obsługuje morską farmę wiatrową na Morzu Północnym w belgijskiej wyłącznej strefie ekonomicznej.
- (4) Przedsiębiorstwo Ørsted jest częścią grupy Ørsted, która w 50,12 % należy do państwa duńskiego. Przedsiębiorstwo Ørsted nie prowadzi obecnie działalności związanej z wytwarzaniem energii lub handlem energią w Belgii, ale rozważa rozpoczęcie w Belgii działalności związanej z energią odnawialną.
- (5) Do wniosku nie dołączono uzasadnionego i popartego dowodami stanowiska belgijskiego organu ochrony konkurencji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj>.

⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/1804 z dnia 10 października 2016 r. dotycząca szczegółowych zasad stosowania art. 34 i 35 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz.U. L 275 z 12.10.2016, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/1804/oj).

- (6) Zgodnie z pkt 1 lit. a) załącznika IV do dyrektywy 2014/25/UE, biorąc pod uwagę, że na podstawie art. 34 ust. 3 akapit pierwszy tej dyrektywy można założyć, że dostęp do przedmiotowego rynku jest swobodny, jak wskazano również w motywie 15 niniejszej decyzji, Komisja ma przyjąć akt wykonawczy, o którym mowa w art. 35 dyrektywy 2014/25/UE, w terminie 105 dni roboczych.
- (7) W dniu 30 lipca 2024 r. Komisja zwróciła się do władz Belgii o potwierdzenie w terminie 10 dni roboczych, że dane dostarczone przez wnioskodawców dotyczące udziałów w rynku są prawidłowe, nawet jeśli różnią się od oficjalnych danych opublikowanych przez belgijską federalną Komisję ds. Regulacji Energii Elektrycznej i Gazu (CREG). W dniu 2 września 2024 r. Komisja otrzymała potwierdzenie od CREG. W dniu 28 listopada 2024 r. Komisja zwróciła się do władz Belgii o dalsze wyjaśnienia, które przedstawiono w dniu 27 stycznia 2025 r. Zgodnie z pkt 2 załącznika IV do dyrektywy 2014/25/UE termin przyjęcia decyzji wykonawczej ustala się zatem na dzień 6 marca 2025 r.

2. RAMY PRAWNE

- (8) Dyrektywa 2014/25/UE ma zastosowanie do udzielania zamówień na potrzeby prowadzenia działalności związanej z wytwarzaniem i sprzedażą hurtową energii elektrycznej, o której mowa w art. 9 ust. 1 lit. b) tej dyrektywy, o ile działalność ta nie jest wyłączona na podstawie art. 34 tej dyrektywy.
- (9) W dyrektywie 2014/25/UE organy publiczne i przedsiębiorstwa publiczne w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych zobowiązano do stosowania reżimu udzielania zamówień publicznych w celu zapewnienia swobodnego przepływu towarów, swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług, a także poszanowania zasad wynikających z tych swobód. Zgodnie z motywem 1 dyrektywy powodem takiego rozwiązania legislacyjnego jest fakt, że organy krajowe nadal mogą wpływać na zachowanie tych podmiotów, oraz zamknięty charakter rynków, na których działają podmioty w tych sektorach.
- (10) Na podstawie art. 34 ust. 1 dyrektywy 2014/25/UE zamówienia mające na celu umożliwienie prowadzenia działalności, do której ma zastosowanie ta dyrektywa, nie mają, na wniosek państwa członkowskiego lub podmiotu zamawiającego, być objęte zakresem tej dyrektywy, jeżeli w państwie członkowskim, w którym działalność ta jest wykonywana, podlega ona bezpośrednio konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony.
- (11) Oceny, czy działalność bezpośrednio podlega konkurencji, należy dokonywać na podstawie obiektywnych kryteriów, uwzględniających specyfikę danego sektora. Ocena ta jest jednak ograniczona ze względu na mające zastosowanie krótkie terminy oraz konieczność oparcia się na danych dostępnych Komisji. Dane te pochodzą z udostępnionych wcześniej źródeł albo z informacji uzyskanych w kontekście wniosku opartego na art. 35 dyrektywy 2014/25/UE i nie można ich uzupełniać za pomocą bardziej czasochłonnych metod, w tym w szczególności za pomocą publicznych ankiet wśród zainteresowanych wykonawców⁽³⁾.
- (12) Bezpośrednie podleganie konkurencji na danym rynku należy oceniać w oparciu o różne kryteria, z których żadne samo w sobie nie ma znaczenia rozstrzygającego.
- (13) Przy ocenie, czy dane rodzaje działalności podlegają bezpośredniej konkurencji na rynkach, których dotyczy niniejsza decyzja, należy wziąć pod uwagę, jaki udział w tych rynkach mają ich główni uczestnicy, a także istnienie i zakres wsparcia dla wytwarzania i sprzedaży hurtowej odnawialnej energii elektrycznej w Belgii za pośrednictwem programów publicznych.
- (14) Jak przypomniał Sąd⁽⁴⁾, ciężar dowodu spoczywa na wnioskodawcy, który musi wykazać, że warunki określone w art. 34 dyrektywy 2014/25/UE zostały spełnione, aby tym samym mógł skorzystać z wyłączenia ze stosowania dyrektywy 2014/25/UE. Oznacza to, że wnioskodawca powinien dołączyć do wniosku wyczerpujące dowody w celu wykazania, że warunki wyłączenia zostały spełnione.

⁽³⁾ Zob. sprawa T-575/20, SŻ – Tovorni promet/Komisja, ECLI:EU:T:2022:551, pkt 34.

⁽⁴⁾ Zob. sprawa T-463/14, Österreichische Post AG/Komisja, ECLI:EU:T:2016:243, pkt 41, i sprawa T-575/20, SŻ – Tovorni promet/Komisja, ECLI:EU:T:2022:551, pkt 29.

3. OCENA

- (15) W celu wykonania art. 34 dyrektywy 2014/25/UE w niniejszej decyzji należy ustalić, czy rodzaje działalności, których dotyczy wnioski, podlegają konkurencji – na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony w rozumieniu wspomnianego przepisu – w stopniu zapewniającym, również w przypadku, gdy brak jest reżimu udzielania zamówień wynikającego ze szczegółowych przepisów dotyczących zamówień określonych w dyrektywie 2014/25/UE, udzielanie zamówień związanych z prowadzeniem przedmiotowego rodzaju działalności w przejrzysty i niedyskryminacyjny sposób na podstawie kryteriów umożliwiających nabywcom znalezienie rozwiązania, które ostatecznie będzie najkorzystniejsze ekonomicznie.
- (16) Podstawą niniejszej decyzji jest stan prawny i faktyczny z lipca 2024 r. oraz informacje przedłożone przez wnioskodawców, a także informacje, które są dostępne publicznie. Decyzja ta może ulec zmianie, jeżeli nastąpi istotne zmiany stanu prawnego lub faktycznego, które spowodują, że warunki stosowania art. 34 ust. 1 dyrektywy 2014/25/UE nie będą już spełnione.

3.1. Nieograniczony dostęp do rynku

- (17) Dostęp do rynku uznaje się za nieograniczony, jeżeli dane państwo członkowskie wdrożyło i stosuje odpowiednie unijne akty prawne wymienione w załączniku III do dyrektywy 2014/25/UE, który obejmuje, w odniesieniu do wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 ⁽⁵⁾.
- (18) Jak wynika z dostępnych Komisji informacji, Belgia wdrożyła i stosuje dyrektywę (UE) 2019/944 ⁽⁶⁾. W rezultacie uznaje się, że w rozumieniu art. 34 ust. 3 dyrektywy 2014/25/UE dostęp do przedmiotowego rynku nie jest ograniczony.

3.2. Ocena zgodności z regułami konkurencji

3.2.1. Definicja właściwego rynku produktowego

- (19) Zdaniem wnioskodawców właściwym rynkiem produktowym jest rynek wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych i odnawialnych. Jest to zgodne z praktyką decyzyjną Komisji dotyczącą wniosków o wyłączenie związanych z wytwarzaniem i sprzedażą hurtową energii elektrycznej. Definicja rynku produktowego utrzymana w niniejszej decyzji pozostaje bez uszczerbku dla stosowania unijnych reguł konkurencji.
- (20) W poprzednich decyzjach Komisja stwierdziła, że niektóre programy subsydiowania nie stoją na przeszkodzie stwierdzeniu, że wytwarzanie energii elektrycznej korzystające z tych programów może należeć do właściwego rynku produktowego. W decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/71 ⁽⁷⁾ skierowanej do Niderlandów Komisja zauważyła w motywach 19 i 21, że energia elektryczna wytwarzana ze źródeł odnawialnych była sprzedawana bezpośrednio na rynku, a niderlandzki system Stimulerings Duurzame Energieproductie (SDE+) zachęcał do składania konkurencyjnych ofert, podczas gdy konkurenci starali się minimalizować swoje koszty (a tym samym taryfę gwarantowaną, którą otrzymywali). Komisja uznała zatem, że energia elektryczna wytwarzana ze źródeł odnawialnych należy do tego samego rynku co energia elektryczna wytwarzana ze źródeł konwencjonalnych. W decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2020/1499 ⁽⁸⁾ skierowanej do Włoch Komisja zauważyła w motywach 37

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

⁽⁶⁾ Dyrektywa 2009/72/WE, o której mowa w załączniku III do dyrektywy 2014/25/UE, została zastąpiona dyrektywą (UE) 2019/944.

⁽⁷⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2018/71 z dnia 12 grudnia 2017 r. wyłączająca produkcję i hurtową sprzedaż energii elektrycznej w Niderlandach z zakresu stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 12 z 17.1.2018, s. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2018/71/oj).

⁽⁸⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2020/1499 z dnia 28 lipca 2020 r. w sprawie stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE do produkcji i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych we Włoszech (Dz.U. L 342 z 16.10.2020, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1499/oj).

i 38, że niektóre systemy wytwarzania odnawialnej energii elektrycznej podlegały procedurze przetargowej z udziałem wysokiej liczby wnioskodawców. W związku z tym stwierdzono, że wytwarzanie energii elektrycznej korzystające z tych programów jest częścią tego samego rynku co energia elektryczna wytwarzana ze źródeł konwencjonalnych. W decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2020/1500⁽⁹⁾ skierowanej do Litwy Komisja stwierdziła w motywie 30, że energia elektryczna wytwarzana w ramach trzeciego systemu wsparcia otrzymywała wsparcie oparte na premii ustalone w drodze przetargu konkurencyjnego, i ustaliła, że ta energia elektryczna była częścią tego samego rynku co energia elektryczna wytwarzana ze źródeł konwencjonalnych. W decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2022/1376⁽¹⁰⁾ skierowanej do Danii Komisja stwierdziła w motywie 29, że przydział finansowania publicznego podlegał konkurencji poprzez proces przetargowy, który dyscyplinował zachowanie producentów energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w odniesieniu do ich polityki zamówień. W rezultacie Komisja uznała, że zakłady wytwarzania odnawialnej energii elektrycznej będące przedmiotem wniosku należą do tego samego rynku co zakłady wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych. W decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2023/1978⁽¹¹⁾ skierowanej do Niemiec Komisja stwierdziła w motywie 47, że wytwarzanie i sprzedaż hurtowa odnawialnej energii elektrycznej, które nie otrzymują subsydiów lub otrzymują subsydia bezpośrednio związane z ceną rynkową, bezpośrednio podlegały konkurencji.

- (21) Ogólnie rzecz biorąc, Komisja stwierdziła, że wytwarzanie odnawialnej energii elektrycznej można uznać za konkurencyjne w stosunku do wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych, jeśli nie otrzymuje subsydiów lub jeśli subsydia, które otrzymuje, są przyznawane za pośrednictwem mechanizmu gwarantującego, że ich poziom jest bezpośrednio powiązany z ceną rynkową. W szeregu przypadków Komisja stwierdziła, że istnienie procedury przetargowej zapewniło powiązanie subsydiów z ceną rynkową.
- (22) Komisja zwraca uwagę, że w Belgii wytwarzanie energii elektrycznej wspiera się za pośrednictwem trzech kategorii systemów o różnych cechach. Są to: mechanizm zdolności wytwórczych („CRM”), program subsydiowania elektrowni jądrowych Doel 4 i Tihange 3 przedłużony na okres po 2025 r.⁽¹²⁾ oraz programy subsydiowania odnawialnej energii elektrycznej.

3.2.1.1. Mechanizm zdolności wytwórczych (CRM)

- (23) Wnioskodawcy opisują sytuację w następujący sposób. Belgia planuje zamknąć wszystkie reaktory jądrowe na swoim terytorium do 2025 r., z wyjątkiem dwóch najnowszych reaktorów, jednego w Doel i jednego w Tihange. Według belgijskiego operatora systemu przesyłowego Elia⁽¹³⁾ zamknięcie to będzie wymagało zainstalowania od 2 do 4 GW dodatkowej mocy wytwórczej do 2030 r. Funkcjonowanie rynków hurtowych nie zapewnia jednak wystarczających zachęt do takich inwestycji. Dla systemu energetycznego zasadnicze znaczenie ma jednakże dostępność elastycznych zdolności wytwórczych. Z punktu widzenia popytu odnawialne źródła energii, które mają zmienną wydajność i są przypadkowe, muszą być uzupełnione wystarczająco elastycznymi środkami produkcji.

⁽⁹⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2020/1500 z dnia 28 lipca 2020 r. w sprawie stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE do zamówień udzielanych w celu prowadzenia działalności związanej z produkcją i sprzedażą hurtową energii elektrycznej na Litwie (Dz.U. L 342 z 16.10.2020, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1500/oj).

⁽¹⁰⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2022/1376 z dnia 26 lipca 2022 r. w sprawie stosowania art. 34 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w odniesieniu do wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Danii (Dz.U. L 206 z 8.8.2022, s. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1376/oj).

⁽¹¹⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2023/1978 z dnia 21 września 2023 r. w sprawie stosowania art. 34 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE do udzielania zamówień na działalność związaną z wytwarzaniem i sprzedażą hurtową odnawialnej energii elektrycznej w Niemczech, z wyjątkiem odnawialnej energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach, które zostały oddane do użytku przed dniem 1 sierpnia 2014 r. i nadal otrzymują finansowanie publiczne, oraz na działalność związaną z wytwarzaniem i sprzedażą hurtową energii elektrycznej z morskich farm wiatrowych uruchomionych po dniu 1 stycznia 2012 r. i podlegających ustawie o odnawialnych źródłach energii z 2012 r. (Erneuerbare-Energien-Gesetz) w Niemczech (Dz.U. L 235 z 25.9.2023, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1978/oj).

⁽¹²⁾ Z uwagi na to, że wytwarzanie i sprzedaż hurtowa energii elektrycznej pochodzącej z elektrowni Doel 4 i Tihange 3 nie są objęte wnioskiem, Komisja nie będzie analizować tego programu.

⁽¹³⁾ Zob. Elia, *Adequacy & flexibility study for Belgium (2024–2034)* [Badanie adekwatności i elastyczności w odniesieniu do Belgii (2024–2034)], 29 czerwca 2023 r., s. 15, 191, 205, 223, 269, dokument dostępny pod adresem: https://issuu.com/eliagroup/docs/adequacy_flexibility_study_for_belgium_2024-2034?fr=sOTBhNDYxOTUwMTY.

- (24) Wnioskodawcy dodają, że z tego powodu Belgia wprowadziła CRM. Dopóki producent może zagwarantować dostępność, kwalifikuje się on do korzystania z mechanizmu, który jest neutralny w odniesieniu do technologii lub źródła pochodzenia energii. CRM, który wszedł w życie w marcu 2021 r., zachęca do inwestycji poprzez zagwarantowanie wystarczającej rentowności projektów zapewniających produkcję szczytową i mechanizmy bilansujące. Działa on na zasadzie konkurencyjnej procedury aukcyjnej. Mechanizm ten został zatwierdzony decyzją Komisji (UE) 2022/639 ⁽¹⁴⁾ w 2021 r.
- (25) Zdaniem wnioskodawców działalność, która czerpie korzyści z mechanizmu CRM, należy do ogólnego rynku hurtowego i wytwórczego, ponieważ (i) energia elektryczna jest sprzedawana bezpośrednio na rynku hurtowym, (ii) nie korzysta z pierwszeństwa zatłaczania (iii) ani ze zwolnienia z odpowiedzialności za bilansowanie; (iv) subsyduum nie stanowi zabezpieczenia przed ryzykiem rynkowym; (v) kwota subsyduum obejmuje jedynie dodatkowe koszty netto związane z kosztami budowy, utrzymania i eksploatacji elektrowni ciepłej eksploatowanej w celu zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw, pomniejszone o odpowiednie dochody rynkowe tej elektrowni. Komisja podziela ten pogląd.

3.2.1.2. Programy subsydiowania w zakresie odnawialnej energii elektrycznej

- (26) Wnioskodawcy zaproponowali pogrupowanie mających zastosowanie programów subsydiowania w zakresie wytwarzania odnawialnej energii elektrycznej w Belgii w następujące kategorie.

3.2.1.2.1. Stałe i prawnie określone premie

- (27) Ta kategoria obejmuje: morskie farmy wiatrowe C-Power, Belwind, Northwind i Nobelwind, pierwszy system zielonych certyfikatów w Regionie Stołecznym Brukseli (zakłady zainstalowane w okresie od 2004 r. do czerwca 2011 r.), pierwszy i drugi system zielonych certyfikatów w Regionie Walońskim (zakłady zainstalowane w okresie od 2002 r. do lipca 2014 r.), pierwszy system zielonych certyfikatów w Regionie Flamandzkim (zakłady zainstalowane w latach 2009–2012).
- (28) Wnioskodawcy twierdzą, że te morskie farmy wiatrowe należy uznać za należące do ogólnego rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej, jako że otrzymane subsydia pokrywają jedynie dodatkowe koszty netto projektów. W decyzjach, o których mowa w motywie 18, Komisja wielokrotnie przyjmowała stanowisko, że instalacje otrzymujące stałe subsydia nie stanowiły części ogólnego rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej. Zdaniem Komisji takie subsydia chronią beneficjentów przed konkurencją, zapewniając gwarantowane poziomy dochodów. Komisja nie widzi powodu, aby odejść od tego podejścia.

3.2.1.2.2. Zależna od ceny rynkowej energii elektrycznej i prawnie określona premia

- (29) Ta kategoria obejmuje: drugi system zielonych certyfikatów w Regionie Stołecznym Brukseli (zakłady zainstalowane od lipca 2011 r.), trzeci system zielonych certyfikatów w Regionie Walońskim (zakłady zainstalowane od lipca 2014 r.), pierwszy system zielonych certyfikatów w Regionie Flamandzkim (zakłady zainstalowane od 2013 r.), morskie farmy wiatrowe Northther, Rentel, Seamade, Northwester II.
- (30) W przypadku programów regionalnych koszty projektu co roku poddaje się ponownej ocenie, a szacowany koszt projektu zainstalowanych projektów jest indeksowany w celu uwzględnienia zmian w wydatkach operacyjnych. W przypadku morskich farm wiatrowych subsyduum podlega comiesięcznej indeksacji na podstawie wskaźnika cen konsumpcyjnych w odniesieniu do poszczególnych projektów.
- (31) Wnioskodawcy twierdzą, że zakłady otrzymujące subsydia zależne od ceny rynkowej energii elektrycznej z prawnie określoną premią są częścią ogólnego rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej. Komisja podziela ten pogląd, ponieważ subsydia te są powiązane z ceną rynkową.

⁽¹⁴⁾ Decyzja Komisji (UE) 2022/639 z dnia 27 sierpnia 2021 r. w sprawie programu pomocy SA.54915 – 2020/C (ex 2019/N) Belgia – Mechanizm zdolności wytwórczych Dz.U. L 117 z 19.4.2022, s. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/639/oj>.

3.2.1.2.3. Premia zależna od ceny rynkowej energii elektrycznej określona w drodze konkurencyjnej procedury aukcyjnej

- (32) Kategoria ta obejmuje projekty dotyczące strefy Princess Elisabeth. Wnioskodawcy twierdzą, że ponieważ przyszłe zakłady w ramach tego programu otrzymają subsydia określone w drodze konkurencyjnej procedury aukcyjnej, powinny one stanowić część ogólnego rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej. Komisja podziela ten pogląd, ponieważ subsydia te są powiązane z ceną rynkową.

3.2.1.2.4. Subsydium oparte na zdolnościach wytwórczych – poziom subsydium określony w drodze konkurencyjnej procedury aukcyjnej

- (33) Kategoria ta obejmuje projekty dotyczące energii słonecznej i lądowej energii wiatrowej o małej lub średniej mocy wytwórczej zainstalowane we Flandrii w latach 2021–2023. Wnioskodawcy twierdzą, że ponieważ instalacje te otrzymują subsydia określone w drodze konkurencyjnej procedury aukcyjnej, powinny one stanowić część ogólnego rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej. Komisja podziela ten pogląd, ponieważ subsydia te są powiązane z ceną rynkową.

3.2.1.2.5. Zakłady, które nie otrzymują już subsydiów

- (34) Wnioskodawcy twierdzą, że zakłady, które przestały otrzymywać subsydia, powinny stanowić część ogólnego rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej. Komisja podziela ten pogląd, ponieważ zakłady te nie otrzymują żadnych subsydiów i sprzedają swoją produkcję wyłącznie po cenie rynkowej energii elektrycznej. Jest to zgodne z podejściem przyjętym w poprzednich decyzjach o wyłączeniu, takich jak decyzja wykonawcza (UE) 2023/1978 dotycząca Niemiec.
- (35) Komisja stwierdza, że na ogólny rynek wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej składają się wytwarzanie i sprzedaż hurtowa energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych, wytwarzanie i sprzedaż hurtowa energii elektrycznej wspierane przez CRM oraz wytwarzanie i sprzedaż hurtowa odnawialnej energii elektrycznej, które otrzymują subsydia na podstawie cen rynkowych. Wytwarzanie i sprzedaż hurtowa odnawialnej energii elektrycznej otrzymujące stałe i prawnie określone premie stanowią odrębny rynek.

3.2.2. **Definicja właściwego rynku geograficznego**

- (36) Według wnioskodawców, w oparciu o praktykę decyzyjną Komisji, właściwy rynek geograficzny należy zdefiniować jako rynek krajowy obejmujący terytorium Belgii⁽¹³⁾. Wnioskodawcy podkreślają, że Belgia ma silne powiązania z innymi państwami regionu Europy Środkowej i Zachodniej (Austria, Belgia, Francja, Niemcy, Luksemburg i Niderlandy).
- (37) W swojej dotychczasowej praktyce⁽¹⁶⁾ Komisja stała na stanowisku, że rynek wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej jest rynkiem o zasięgu krajowym. Stanowisko wnioskodawców jest zbieżne z praktyką Komisji.
- (38) Ponieważ nic nie wskazuje na to, aby rynek geograficzny miał odmienny zakres, do celów oceny w ramach niniejszej decyzji i bez uszczerbku dla unijnego prawa konkurencji można uznać, że zakres geograficzny wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych i odnawialnych obejmuje terytorium Belgii.

3.2.3. **Analiza rynkowa**

- (39) Na tym etapie Komisja zamierza ocenić, czy działalność, której dotyczy wniosek, podlega wystarczającemu poziomowi konkurencji, aby zagwarantować, że reżim udzielania zamówień przewidziany w dyrektywie 2014/25/UE nie jest wymagany. W przedmiotowej sprawie czynniki, które należy wziąć pod uwagę przy dokonywaniu tej oceny, to udziały w rynku, poziomy koncentracji i wpływ importu energii elektrycznej na konkurencję na belgijskim rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej.

⁽¹³⁾ Wniosek, pkt 3.2.

⁽¹⁶⁾ Zob. decyzja wykonawcza (UE) 2018/71, decyzja wykonawcza (UE) 2020/1500, decyzja wykonawcza (UE) 2023/1978, *op. cit.*

3.2.3.1. Zakłady wytwarzania odnawialnej energii elektrycznej otrzymujące stałe i prawnie określone premie

- (40) Zgodnie ze swoimi wcześniejszymi decyzjami, o których mowa w motywie 18, Komisja stwierdza w przedmiotowej sprawie, że stałe i prawnie określone subsydia na wytwarzanie odnawialnej energii elektrycznej nie gwarantują, że zakłady korzystające z takich subsydiów bezpośrednio podlegają konkurencji.
- (41) W związku z tym, ponieważ warunki określone w art. 34 dyrektywy 2014/25/UE nie zostały spełnione, dyrektywa 2014/25/UE nadal powinna mieć zastosowanie do zamówień mających na celu umożliwienie wytwarzania odnawialnej energii elektrycznej otrzymującego stałe i prawnie określone premie w Belgii.

3.2.3.2. Udziały w ogólnym rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Belgii

- (42) Wnioskodawcy przedstawiają następujące zestawienie udziałów w rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w latach 2019–2023.

Udziały w rynku pięciu największych producentów w Belgii (energia wytworzona, w MWh)	2019	2020	2021	2022	2023
Engie	64 %	64 %	62,4 %	53,5 %	52,2 %
Luminus	13,7 %	13,7 %	11,9 %	13,7 %	14,1 %
RWE	2,6 %	2,6 %	3 %	2,8 %	2,7 %
Eneco	3,1 %	3,1 %	3,2 %	4,4 %	4,2 %
Total Energies	2,5 %	2,5 %	3,5 %	3,5 %	3,3 %
Udziały w rynku pięciu największych producentów w Belgii (zainstalowana moc wytwórcza, w MW)	2019	2020	2021	2022	2023
Engie	43,7 %	43,7 %	41,9 %	37,8 %	33,5 %
Luminus	11,4 %	11,4 %	11,1 %	10,5 %	10,2 %
RWE	2,6 %	2,6 %	2,4 %	2,4 %	2,5 %
Eneco	4,2 %	4,2 %	4,1 %	4,3 %	4,5 %
Total Energies	3,7 %	3,7 %	3,5 %	3,8 %	3,9 %

- (43) Spadek udziału grupy Engie w rynku w 2022 i 2023 r. wynika głównie z zamknięcia reaktorów jądrowych Doel 3 (wrzesień 2022 r.) i Tihange 2 (marzec 2023 r.).
- (44) Oczekuje się, że udział grupy Engie w rynku zmniejszy się jeszcze bardziej od 2025 r. wraz z zamknięciem trzech kolejnych reaktorów – Doel 1, Doel 2 i Tihange 1. Pozostałe reaktory jądrowe Doel 4 i Tihange 3 będą eksploatowane do 2035 r. na mocy porozumienia między rządem belgijskim a grupą Engie.
- (45) Według wnioskodawców udział grupy Engie w rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Belgii wyniósłby 52 % w 2023 r., 44 % w 2024 r. i 32 % w 2025 r. Wynika to z faktu, że od 2025 r. produkcja dwóch pozostałych reaktorów jądrowych ma zostać podzielona między grupę Engie a państwo belgijskie, ponieważ reaktory będą eksploatowane przez BE-NUC, spółkę *joint venture* ustanowioną przez grupę Engie i państwo belgijskie, a każdy z podmiotów będzie posiadał po 50 % udziałów.

- (46) Indeks Herfindahla-Hirschmanna (HHI), służący do pomiaru koncentracji rynku, utrzymuje się na następujących poziomach (od bardzo wysokiego do wysokiego) w odniesieniu do rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Belgii:

HHI	2019	2020	2021	2022	2023
	4 108	3 996	4 343	4 115	3 150

Oczekuje się, że w 2025 r. i później wartość ta znacznie spadnie (2 253), ponieważ wytwarzanie energii z reaktorów jądrowych utrzyma się na stabilnym poziomie, a wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych wzrośnie.

- (47) Udział w rynku trzech największych przedsiębiorstw na rynku produkcji i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej zmniejszył się z 79 % do 72 % w latach 2019–2023.
- (48) Komisja zauważa, że belgijski rynek produkcji i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej był dotychczas wysoce skoncentrowany. Koncentracja ta powinna się zmniejszyć po 2025 r. wraz z planowanym zamknięciem trzech kolejnych reaktorów jądrowych.

3.2.3.3. Analiza presji konkurencyjnej wywieranej przez import energii elektrycznej

- (49) Wnioskodawcy wyjaśniają, że chociaż koncentracja rynku jest wysoka, import energii elektrycznej wywiera istotną presję konkurencyjną.
- (50) Komisja przyznaje, że import energii elektrycznej wywiera pewną presję konkurencyjną. Komisja zauważa jednak również, że w ciągu ostatnich dziesięciu lat Belgia głównie eksportowała energię elektryczną do państw sąsiadujących. Zgodnie z danymi liczbowymi przedstawionymi przez wnioskodawców ⁽¹⁷⁾ Belgia była importerem netto energii elektrycznej w 2023 r., ale w latach 2018–2022 była eksporterem netto. W nadchodzących latach Belgia prawdopodobnie będzie importować więcej energii elektrycznej ze względu na zamknięcie reaktorów jądrowych.
- (51) Wnioskodawcy porównują sytuację w Belgii z sytuacją na Litwie, w przypadku której Komisja uznała znaczenie importu energii elektrycznej ⁽¹⁸⁾. Te dwa przypadki różnią się jednak od siebie, ponieważ na Litwie import stanowił 80 % zapotrzebowania na energię elektryczną w 2018 r., podczas gdy w Belgii import stanowiłby od 20 do 40 % zapotrzebowania na energię elektryczną w ciągu najbliższych 10 lat, jak wynika z badania przeprowadzonego przez CREG, o którym mowa we wniosku ⁽¹⁹⁾.
- (52) W związku z tym Komisja nie podziela stanowiska wnioskodawców, zgodnie z którym znaczenie importu jest porównywalne w sprawach dotyczących Belgii i Litwy. W świetle różnic przedstawionych w motywach 46 i 47 Komisja stwierdza, że importu energii elektrycznej nie można traktować jako decydującego czynnika pomiaru podlegania konkurencji na belgijskim rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej.
- (53) Komisja uznaje jednak, że import energii elektrycznej może w przyszłości wywierać presję konkurencyjną na wytwarzanie energii elektrycznej, ponieważ zdolności wytwórcze Belgii zmniejszą się wraz z planowanym zamknięciem trzech reaktorów jądrowych w 2025 r. Tendencja ta jeszcze się nie urzeczywistniła, ponieważ w ciągu ostatnich pięciu lat Belgia była głównie eksporterem netto.

3.2.3.4. Podmioty zamawiające prowadzące działalność na ogólnym rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Belgii

- (54) Wnioskodawcy wyjaśniają, że przedsiębiorstwo Luminus jest podmiotem zamawiającym, ponieważ w 68,63 % należy do EDF Belgium SA, będącej w 100 % spółką zależną grupy EDF, spółki akcyjnej prawa francuskiego, będącej własnością państwa francuskiego.

⁽¹⁷⁾ Pkt 121 wniosku.

⁽¹⁸⁾ Zob. motyw 51 i 52 decyzji wykonawczej (UE) 2020/1500, op. cit.

⁽¹⁹⁾ Tabela 9 w załączniku II do wniosku.

- (55) Wnioskodawcy uważają, że przedsiębiorstwo Norther jest podmiotem zamawiającym, ponieważ w 50 % należy do Nethys, spółki zależnej w 100 % należącej do Enodia, która z kolei jest spółdzielnią międzygminną (fr. *intercommunale*) należąca do prowincji Liège, 74 gmin prowincji Liège i Regionu Walońskiego. Komisja zgadza się, że przedsiębiorstwo Norther należy uznać za podmiot zamawiający. Oprócz Norther przedsiębiorstwo Nethys kontroluje za pośrednictwem swojej spółki zależnej Elicio szereg spółek zależnych w Belgii⁽²⁰⁾ prowadzących działalność w zakresie wytwarzania i sprzedaży hurtowej odnawialnej energii elektrycznej (zwanymi dalej „pozostałymi spółkami zależnymi Nethys”), które Komisja uznaje za podmioty zamawiające.
- (56) Zdaniem wnioskodawców podmioty zamawiające (grupa, do której wnioskodawcy zaliczają przedsiębiorstwa Luminus i Norther, ale jeszcze nie Ørsted, ponieważ to ostatnie przedsiębiorstwo nie prowadzi jeszcze działalności w Belgii) mają łączne udziały w rynku ogólnego wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Belgii wynoszące 20–30 % w zakresie zdolności wytwórczych i 15–20 % w zakresie wytwarzania w latach 2019–2023⁽²¹⁾.
- (57) Pomimo faktu, że wnioskodawcy wskazują, iż grupa Engie jest w 23,64 % własnością państwa francuskiego, które kontroluje 33,97 % praw głosu, twierdzą oni, że grupa Engie nie działa na europejskich platformach zamówień publicznych, ponieważ zdaniem wnioskodawców nie podlega ona dyrektywie⁽²²⁾.
- (58) Caisse des Dépôts et Consignations („CDC”), francuska instytucja publiczna, posiada 3,63 % akcji i 3,53 % praw głosu⁽²³⁾. Francuscy akcjonariusze publiczni, posiadający 27,27 % akcji i 38,03 % praw głosu, mają mniejszość blokującą.
- (59) Pozostałymi znaczącymi akcjonariuszami grupy Engie są The Capital Group Companies (6,37 % akcji, 5,05 % praw głosu), Blackrock (4,51 % akcji i 3,44 % praw głosu) oraz pracownicy grupy Engie (3,49 % akcji i 4,18 % praw głosu). Francuskie instytucje zamawiające są zatem zdecydowanie największym akcjonariuszem grupy Engie.
- (60) Podczas ostatnich pięciu walnych zgromadzeń akcjonariuszy grupy Engie państwo francuskie i CDC posiadały ponad połowę głosów faktycznie oddanych przez akcjonariuszy. Na podstawie kart do głosowania na walnym zgromadzeniu dostępnych na stronie internetowej grupy Engie⁽²⁴⁾ Komisja dokonuje następujących obliczeń dotyczących wykonywania praw głosu:

	2020	2021	2022	2023	2024
Udział francuskich podmiotów publicznych (państwo + CDC) (w % wszystkich praw głosu)	36,9	36,91	37,3	37,3	38,03

⁽²⁰⁾ Elicio plateau de Bassenge, Elicio Wind for Water NV, Elicio WP NV, Elicio Bastogne NV, Elicio Maldegem NV, Elicio Berlare NV, Elicio SLH NV oraz Elicio Plus NV, o których mowa w załączniku 1 do odpowiedzi władz belgijskich z dnia 27 stycznia 2025 r.

⁽²¹⁾ Pkt 116 wniosku.

⁽²²⁾ Pkt 164 wniosku.

⁽²³⁾ Zob. <https://www.engie.com/en/shareholders/engie-share/shareholder-structure>.

⁽²⁴⁾ Zob. <https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2024-05/R%C3%A9sultat%20Des%20Votes%20VF%20AGM%2030.04.2024.pdf>,
<https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2023-04/R%C3%A9sultat%20Des%20Votes.pdf>,
<https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2022-04/ENGIE%20-%20Re%C3%A9sultat%20du%20scrutin%20en%20fran%C3%A7ais.pdf>,
<https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2021-05/ENGIE%20-%20R%C3%A9sultat%20du%20scrutin%20en%20fran%C3%A7ais.pdf>,
<https://www.engie.com/sites/default/files/assets/documents/2020-05/ENGIE%20-%20R%C3%A9sultat%20du%20scrutin%20AG%20du%2014-05-2020.pdf>.

	2020	2021	2022	2023	2024
Odsetek oddanych głosów (w % wszystkich praw głosu)	71,682	68,472	70,6	74,17	72,1
Odsetek praw głosu posiadanych przez francuskie instytucje zamawiające (% oddanych głosów)	51,48	53,9	52,83	50,29	52,75

- (61) Zgodnie z prawem francuskim ⁽²⁵⁾ państwo francuskie ma również możliwość przekształcenia akcji zwykłej grupy Engie w złotą akcję w drodze dekretu, jeżeli w grę wchodzi podstawowe interesy narodowe, w szczególności w zakresie ciągłości i bezpieczeństwa dostaw. Ta złota akcja zapewnia państwu szczególne prawa, takie jak sprzeciw wobec sprzedaży aktywów strategicznych osobie trzeciej lub uzależnienie wejścia nowych akcjonariuszy do kapitału spółki powyżej określonego progu od zgody ministra gospodarki.
- (62) Komisja umożliwiła grupie Engie przedstawienie uwag w tej konkretnej kwestii, co grupa Engie uczyniła w dniu 24 grudnia 2024 r. Grupa Engie twierdzi, że państwa i CDC nie należy uznawać za jedną instytucję zamawiającą i że nawet gdyby tak było, nie można zakładać, że wywierają one dominujący wpływ na grupę Engie. Grupa Engie dodaje, że państwo francuskie powołuje jedynie trzech z czternastu członków zarządu grupy Engie.
- (63) Grupa Engie podnosi, że zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) dyrektywy istotna jest jedynie większość głosów związanych z akcjami wyemitowanymi przez przedsiębiorstwo, a nie odsetek głosów oddanych na walnych zgromadzeniach akcjonariuszy. Definicja przedsiębiorstwa publicznego zawarta w art. 4 ust. 2 zdanie pierwsze dyrektywy obejmuje dominujący wpływ wywierany przez instytucje zamawiające poprzez większość głosów oddanych na walnych zgromadzeniach akcjonariuszy. Dominujący wpływ poprzez kontrolę większości głosów przypisanych do akcji wyemitowanych przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 4 ust. 2 lit. b), jest jednym z przypadków, w których zakłada się istnienie takiego dominującego wpływu; nie wyklucza to wywierania dominującego wpływu w innych sytuacjach.
- (64) Komisja jest zdania, że w świetle elementów opisanych w motywach 57–63 instytucje zamawiające wywierają dominujący wpływ na grupę Engie w rozumieniu art. 4 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE. W związku z tym grupę Engie należy uznać za podmiot zamawiający zgodnie z tym artykułem.
- (65) Komisja uważa, że sytuacja konkurencyjna grupy Engie i przedsiębiorstwa Luminus z jednej strony oraz przedsiębiorstwa Norther, pozostałych spółek zależnych przedsiębiorstwa Nethys, a także przedsiębiorstwa Ørsted z drugiej strony jest bardzo odmienna. Zarówno grupa Engie, jak i przedsiębiorstwo Luminus od dawna mają silną pozycję na belgijskim rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej. W 2019 r. ich udziały w rynku wynosiły odpowiednio 64 % i 13,7 %, a w 2023 r. – 52,2 % i 14,1 % ⁽²⁶⁾. Nawet po 2025 r., zgodnie z prognozami wnioskodawców, grupa Engie i przedsiębiorstwo Luminus zachowałyby bardzo silną pozycję na belgijskim rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej, ponieważ oczekuje się, że pozostaną zdecydowanie największymi uczestnikami rynku co najmniej do 2034 r. ⁽²⁷⁾
- (66) Połączone silne pozycje grupy Engie i przedsiębiorstwa Luminus na belgijskim rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej są wzmocnione przez ich zdywersyfikowane portfele działalności wytwórczej. Obejmują one produkcję z elektrowni jądrowych znajdujących się w Belgii ⁽²⁸⁾, co zapewnia tym przedsiębiorstwom dostęp do stabilnego i (dzięki niskim kosztom krańcowym) konkurencyjnego, elastycznego źródła wytwarzania energii przy obciążeniu podstawowym. Przedsiębiorstwa te eksploatują również w Belgii elektrownie wodne i gazowe, które zapewniają elastyczne wytwarzanie energii elektrycznej przy obciążeniu szczytowym.

⁽²⁵⁾ Art. L111-69 „code de l'énergie” zmienionej ustawą „loi 2019-486 relative à la croissance et à la transformation des entreprises”, znaną jako „Loi Pacte”.

⁽²⁶⁾ Zob. tabela 8 w załączniku II do wniosku.

⁽²⁷⁾ Zob. tabela 8 w załączniku II do wniosku.

⁽²⁸⁾ Zarówno grupa Engie, jak i przedsiębiorstwo Luminus korzystają również z praw ciągnięcia w odniesieniu do niektórych francuskich elektrowni jądrowych. Akcjonariusz przedsiębiorstwa Luminus posiadający pakiet kontrolny (EDF) eksploatuje flotę 56 reaktorów jądrowych we Francji. Energię elektryczną wytworzoną w elektrowniach jądrowych we Francji można importować do Belgii przez połączenia międzysystemowe między tymi dwoma państwami.

- (67) Ponadto indeks HHI, o którym mowa w motywie 46, wskazuje na wysoki poziom koncentracji rynku i, w odniesieniu do udziałów w rynku, świadczy o tym, że konkurenci potrzebują dużo czasu, aby podważyć dominację uczestników rynku o ugruntowanej pozycji. W rzeczywistości oczekuje się, że koncentracja rynku zmniejszy się znacząco jedynie w związku z planowanym zamknięciem reaktorów jądrowych w Belgii, a nie z powodu wejścia przedsiębiorstw na rynek lub ich ekspansji.
- (68) Sytuacja podmiotów zamawiających Norther, pozostałych spółek zależnych Nethys i Ørsted jest jednak odmienna. Przedsiębiorstwo Norther obsługuje obecnie wyłącznie farmę wiatrową. Wytwarzanie energii elektrycznej z wiatru nie jest elastyczne i zależy od warunków pogodowych. Przedsiębiorstwo Ørsted nie jest jeszcze obecne na belgijskim rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej. Oczekuje się, że nawet w ciągu najbliższych dziesięciu lat te dwa przedsiębiorstwa nie staną się głównymi uczestnikami rynku w Belgii ⁽²⁹⁾. Oba przedsiębiorstwa muszą stawić czoła konkurencji ze strony głównych uczestników rynku – grupy Engie i przedsiębiorstwa Luminus. Wynika z tego, że działalność przedsiębiorstw Norther i Ørsted na rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Belgii należy uznać za bezpośrednio podlegającą konkurencji.
- (69) Chociaż wyłączenie przewidziane w art. 34 i 35 dyrektywy 2014/25/UE, w świetle istotnych okoliczności, przyznawano lub go odmawiano w odniesieniu do działalności na całym rynku właściwym, przedmiotowa sprawa charakteryzuje się aspektami, które sprawiłyby, że takie podejście byłoby niezgodne z celem tej dyrektywy, tj. zapewnieniem poszanowania swobód rynku wewnętrznego przy udzielaniu zamówień przez podmioty działające w sieci i zdominowane przez rząd bez niepotrzebnego obciążania działalności, która bezpośrednio podlega konkurencji.
- (70) Sektory gospodarki objęte dyrektywą 2014/25/UE charakteryzują się istnieniem dawnych monopolów państwowych, nadal kontrolowanych przez organy publiczne lub pozostających pod ich wpływem, które to monopole mogą mieć do czynienia z różnym stopniem konkurencji i których udziały w rynku, choć maleją, często pozostają wysokie. Wpływ organów publicznych na podmioty zamawiające stwarza ryzyko, że w przypadku braku zastosowania dyrektywy w sprawie zamówień publicznych dostawcy krajowi będą faworyzowani przy udzielaniu zamówień przez dany podmiot zamawiający. W przedmiotowej sprawie sytuacja jest jednak inna, ponieważ niektórzy wnioskodawcy są podmiotami zamawiającymi posiadającymi niewielki udział w rynku, a czasami są jedynie potencjalnym konkurentem lub nowym podmiotem wchodzącym na rynek właściwy. Oczywiście jest, że chociaż działalność niektórych wnioskodawców można z tego powodu uznać za bezpośrednio podlegającą konkurencji, w szczególności ze strony podmiotów zamawiających o ugruntowanej pozycji, które są podmiotami zasiedziały posiadającymi duże udziały w rynku, nie można przyznać wyłączenia wszystkim wnioskodawcom ani całej działalności na rynku wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Belgii prowadzonej przez wszystkie podmioty działające na tym rynku. Odmowa przyznania wyłączenia tym wnioskodawcom, których działalność bezpośrednio podlega konkurencji, ponieważ działalność innych głównych uczestników rynku nie podlega bezpośrednio konkurencji, byłaby jednak sprzeczna z celem określonym w art. 34 dyrektywy 2014/25/UE. W związku z tym Komisja uważa, że w świetle cech charakterystycznych rynku w tym przypadku należy przyznać wyłączenie tylko niektórym wnioskodawcom.

4. WNIOSKI

- (71) Ponieważ warunki wyłączenia określone w art. 34 dyrektywy 2014/25/UE nie zostały spełnione, dyrektywa 2014/25/UE nadal powinna mieć zastosowanie do zamówień mających na celu umożliwienie wytwarzania odnawialnej energii elektrycznej otrzymującego stałe i prawnie określone premie w Belgii.
- (72) W świetle czynników przeanalizowanych w motywach 40–70 należy uznać, że warunek bezpośredniego podlegania konkurencji określony w art. 34 ust. 1 dyrektywy 2014/25/UE nie został spełniony w Belgii w odniesieniu do działalności grupy Engie i przedsiębiorstwa Luminus związanej z ogólnym rynkiem wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Belgii.
- (73) W związku z tym dyrektywa 2014/25/UE powinna nadal mieć zastosowanie do udzielania przez grupę Engie i przedsiębiorstwo Luminus zamówień mających na celu umożliwienie prowadzenia takiej działalności oraz w odniesieniu do organizowania konkursów, o których mowa w art. 2 pkt 17 dyrektywy 2014/25/UE, na prowadzenie takiej działalności w tym obszarze geograficznym.

⁽²⁹⁾ Zob. tabela 8 w załączniku II do wniosku.

- (74) W świetle czynników przeanalizowanych w motywach 40–70 należy uznać, że warunek bezpośredniego podlegania konkurencji określony w art. 34 ust. 1 dyrektywy 2014/25/UE został spełniony w Belgii w odniesieniu do działalności przedsiębiorstwa Norther, pozostałych spółek zależnych Nethys oraz przedsiębiorstwa Ørsted związanej z ogólnym rynkiem wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Belgii.
- (75) Dyrektywa 2014/25/UE nie powinna mieć natomiast zastosowania w przypadku, gdy przedsiębiorstwo Norther, pozostałe jednostki zależne Nethys i przedsiębiorstwo Ørsted udzielają zamówień mających na celu umożliwienie prowadzenia takiej działalności oraz w odniesieniu do organizowania konkursów, o których mowa w art. 2 pkt 17 dyrektywy 2014/25/UE, na prowadzenie takiej działalności w tym obszarze geograficznym.
- (76) Niniejsza decyzja pozostaje bez uszczerbku dla stosowania unijnych reguł konkurencji i przepisów w innych obszarach prawa Unii. W szczególności kryteria i metodyka wykorzystane do celów oceny bezpośredniego podlegania konkurencji zgodnie z art. 34 dyrektywy 2014/25/UE nie zawsze są identyczne z tymi stosowanymi do celów oceny dokonywanej na podstawie art. 101 lub art. 102 Traktatu lub rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004⁽³⁰⁾, co potwierdził Sąd Unii Europejskiej⁽³¹⁾,

PRZYMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Dyrektywa 2014/25/UE ma nadal zastosowanie do udzielania przez podmioty zamawiające zamówień mających na celu umożliwienie prowadzenia w Belgii działalności w zakresie wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, które to wytwarzanie i sprzedaż otrzymują stałe i prawnie określone premie.

Artykuł 2

Bez uszczerbku dla art. 1 dyrektywa 2014/25/UE nie ma zastosowania do udzielania przez przedsiębiorstwo Norther, pozostałe jednostki zależne Nethys i przedsiębiorstwo Ørsted zamówień mających na celu umożliwienie prowadzenia działalności w zakresie wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Belgii. Dyrektywa 2014/25/UE ma nadal zastosowanie do udzielania przez pozostałe podmioty zamawiające zamówień mających na celu umożliwienie prowadzenia działalności w zakresie wytwarzania i sprzedaży hurtowej energii elektrycznej w Belgii.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Belgii.

Sporządzono w Brukseli dnia 6 marca 2025 r.

W imieniu Komisji
Stéphane SÉJOURNÉ
Wiceprzewodniczący wykonawczy

⁽³⁰⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj>).

⁽³¹⁾ Wyrok Sądu z dnia 27 kwietnia 2016 r., Österreichische Post AG/Komisja, T-463/14, ECLI:EU:T:2016:243, pkt 28. Zob. również motyw 44 dyrektywy 2014/25/UE.